

1. Obiekt

KAMIENICA

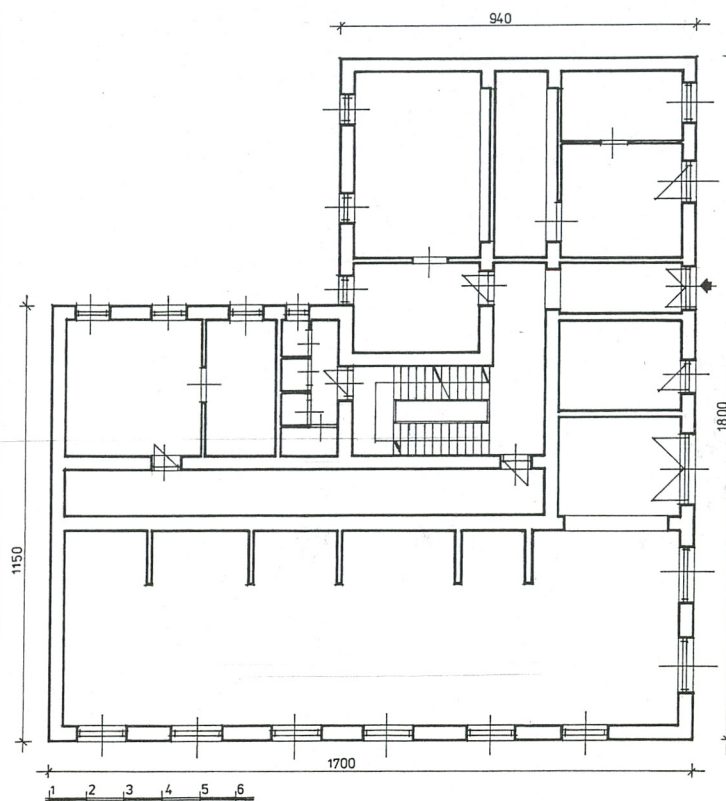
2. Czas powstania

1813-17/XIX w.
/ok. 1914/1934

3. Miejscowość

KRAKÓW

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres **ul. Dietla 40/ św. Agnieszki 12**

nr hipoteczny.....

lub ewid. gruntów.....dz. nr 111,.. obr. 3.....

5. Przynależność administracyjna

województwo.....małopolskie.....

powiatkrakowskigmina.....Kraków...

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI 1975

województwo.....krakowskie.....

powiat.....Kraków.....

8. Właściciel i jego adres

Współwłasność osób fizycznych reprezentowanych przez

9. Użytkownik i jego adres

j. w.

10. Rejestr zabytków

Nr.....A-1129.....data.....21.06.2004.....

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Kamienica jest budowlą wielofazową. Piwnice pochodzą z lat 1813 – 1817. Na nich opierały się kolejne fazy przebudowy. Kamienne wątki murów piwnic być może wiążą się ze starszymi budowlami w tym miejscu. Piętrowy budynek istniał tu w XIX w. Nieruchomość należała do M. Feintucha. Około 1914 i 1934 budynek był gruntownie przebudowywany. Z 1926 pochodzi projekt zamiany okna na gablotę sklepu sygnowany przez Ł. Koka i administratora realności Mojżesza Wortsmana. W 1934 powstał projekt sygnowany przez inż. Zygmunta Prokieszę p.t.: „*Plan rekonstrukcji fasady realności l. or. 40, sp. 150, dz. VII, ul. Dietla, narożnik św. Agnieszki w Krakowie*”. Prawdopodobnie Z. Prokiesz rozwinął w nim wcześniejszą myśl J. Zawiejskiego, sformułowaną przy projekcie „Domu Ohrensteina”. Od czasów przebudowy w 1934 elewacja kamienicy nie uległa istotnym zmianom. Po wojnie w piwnicach i parterze budynku prowadzono produkcję przetworów owocowych. Usytuowanie budynku (między wyłotami ul. św. Agnieszki i Stradom) jest uzależnione od historycznych uwarunkowań urbanistycznych o średniowiecznym rodowodzie. Granice zespołu zabudowy ograniczonego ulicami Stradom, Dietla, Św. Agnieszki są ukształtowane przez przebieg traktów komunikacyjnych o przedlokacyjnej genezie. Budynek Dietla 40 – Św. Agnieszki 12 swym usytuowaniem podkreśla historyczny bieg ulicy św. Agnieszki - być może jednej z dawnych osi komunikacyjnych przedlokacyjnej osady targowej. Budynek stanowi reprezentatywny przykład zabudowy przedmieścia Stradom, przekształcającego się w XIX w. w miejską dzielnicę Krakowa.

Budynek prezentuje skromne cechy zmodernizowanego historyzmu, charakterystyczne dla zabudowy czynszowej Krakowa z XIX/XX w

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: Budynek usytuowany przy zbiegu ulicy św. Agnieszki i ul. Dietla stanowi część bloku zabudowy, który tworzą kamienice św. Agnieszki 10 i 12, Dietla 40 i 42 oraz Stradom 27 zgrupowane wokół nieregularnego podwórca i zajmujące działki gruntowe wyodrębnione z niegdyś jednolitej posesji. Dzisiejszy budynek Dietla 40/św. Agnieszki 12 wznosi się wraz z otaczającymi budynkami ograniczonymi ulicami Św. Agnieszki, Stradom i Dietla na skraju dawnego przedmieścia Stradom. Budynek usytuowany jest narożnikowo w pierzejach ulic św. Agnieszki i Dietla. Przylega od wschodu do monumentalnego Domu Ohrensteina (Stradom 27/Dietla 42), od północy graniczy z zabudową św. Agnieszki 10, należącą do zespołu oficynowego Domu Ohrensteina.

Materiał i konstrukcja: Jest to budynek murowany z cegły, w partii fundamentów z cegły i kamienia, elewacje tynkowane. W piwnicach sklepienia ceglane, kolebkowe, odcinkowe i kolebkowe na gurtach. Powyżej stropy drewniane i sufity tynkowane, na trzcinie oraz sklepienie odcinkowe w korytarzu międzytraktowym. Więźba dachowa drewniana krokwiowa, na płatwiach i stolcach. Dach kryty blachą ocynkowaną, na deskowaniu. Ganki komunikacyjne z podestami z betonowej płyty zbrojonej, zawieszone na stalowych szynach, z żelaznymi balustradami. We wnętrzach parkiety drewniane, klepkowe, podłogi z desek, posadzki ceramiczne, w piwnicach klepisko. Schody murowane, dwubiegowe, ze spocznikami, z żelazną balustradą. Schody do piwnicy murowane, stopnie kamienne. Stolarka architektoniczna drewniana. Drzwi płycinowe. W elewacji podwórzowej drzwi magazynowe obite blachą i listwami w kształcie „X”. Okna skrzynkowe, czteroskrzydłowe ze ślemieniem, podział krzyżowy. Witryny z metalu i PCV. Przy zejściu do piwnicy żelazna balustrada.

Rzut: Kamienica jest wzniesiona na rzucie zbliżonym do kształtu „L” o równej długości i szerokości obu skrzydeł budynku. Układ wnętrz dwutraktowy z korytarzem międzytraktowym.

Bryła: Budynek dwupiętrowy, podpiwniczony. Bryła kubiczna, wpisana w zwartą zabudowę pierzei ulicy, zdominowana wyższą kamienicą Ohrensteina (Stradom 27/Dietla 42). Dachy dwuspadowe o szerokim kącie rozwarcia połaci.

Elewacje: Elewacje kamienicy strony ulic są bliźniacze. Dominuje artykulacja pozioma. W partii parteru pasowe boniowanie. W partii pięter elewacje gładkie, zrytmizowane gzymsami kordonowymi, podkreślającymi linię okien. Elewacja od ul. Dietla siedmioosiowa, od św. Agnieszki sześćoosiowa. Elewacja podwórzowa bez dekoracji architektonicznych. Oba skrzydła trójosiowe. W skrzydle od ul. Dietla ganki komunikacyjne. Nad nimi wydatny, przedłużony okap dachowy, podwieszony na ozdobnie profilowanych, stężonych wzdłużnie, ostatekach krokwi. W skrzydle od ul. Dietla, od podwórza zewnętrzne zejście do piwnic z kutą balustradą żelazną.

Wnętrza: Parter w całości adaptowany na cele handlowe. Mieszkania na piętrach dostępne z korytarza międzytraktowego. Piwnice o układzie przestrzennym dwutraktowym, korytarzowym, analogicznie jak wyższe partie kamienicy, wyróżniają się pod względem konstrukcyjnym i architektonicznym. Zwracają uwagę fragmenty murów z łamanego, z gruba obrabianego w kostkę, kamienia wapiennego. Kolebkowe sklepienia komór piwnicznych wznoszą się wprost z muru fundamentowego, z poziomu posadzki (klepiska).

Wyposażenie: W sieni posadzka ceramiczna o geometryczno - secesyjnej formie i dywanowym układzie. W mieszkaniach drzwi płycinowe, podłogi z desek i parkiety. Pieców zabytkowych nie odnotowano.

Instalacje: Instalacja elektryczna, odgromowa, gazowa, wodna i kanalizacyjna.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	6. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 1000 m ³	260 m ²	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalno-handlowy
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
<p>Po 1945 budynek nie przechodził kompleksowego remontu. Sukcesywnie wykonywane są bieżące naprawy i modernizacje wnętrz mieszkalnych. W 2 poł. XX w. wymieniono witryny sklepowe i zmodernizowano lokale sklepowe w parterze. Około 1975 remontowano ganki komunikacyjne w elewacji podwórzowej i odnawiano elewacje. W latach 90-tych XX w. pomalowano fragment elewacji parteru.</p>		<p>Budynek w dość dobrym stanie technicznym. Fundamenty bez widocznych zagrożeń konstrukcyjnych, w stanie dobrym. Piwnice suche. Ściany zewnętrzne w dobrym stanie konstrukcyjnym, tynki zabrudzone, z siatką spękań włosowatych, z niekorzystną kolorystyką partii parteru. Ściany wewnętrzne w stanie dość dobrym, bieżąco odnawiane. Stropy w stanie dobrym. Stolarka w dostatecznym stanie technicznym, wyeksploatowana, w części wymieniona. Pokrycie dachowe bieżąco uzupełniane, w dobrym stanie technicznym. Wyposażenie w większości współczesne, w stanie dobrym, sukcesywnie modernizowane. Instalacje sprawne, bieżąco konserwowane.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			
Malowanie i renowacja elewacji.			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum Państwowe w Krakowie:

- Archiwum Budownictwa Miejskiego, ABM, f. 2 (Dz. VII).

Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie:

- Akta wpisu do rejestru zabytków, nr A- 1129.

- red. A. Sudacka, L. Sulerzyska, *Kazimierz ze Stradomiem i dawną Łąką Św. Sebastiana. Studium historyczno – urbanistyczne*, mpis. PKZ Kraków 1982- 85, t. I A, cz. II – *Katalog Zabytków*, s. 353.

22. Bibliografia

- J. Purchla, *Jan Zawiejski. Architekt przełomu XIX i XX wieku*, Warszawa 1986.
- B. Krasnowolski, *Ulice i place Krakowskiego Kazimierza*, Kraków 1992.
- *Encyklopedia Krakowa*, PWN Warszawa – Kraków 2000, s. 929.
- O. Dyba, *Wykaz kamienic krakowskich*, „Teki Krakowskie”, t. XIII; 2001, s. 191.

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst

mgr inż. arch. Ludomir Książek.
październik 2004 r.

plany, rysunki

j.w.

zdjęcia fotogr.

j.w., październik 2004 r.

miejsce przechowywania negatywów

u autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIE

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

Wkładka nr 1, 2.

1. Miejscowość

KRAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

Plan sytuacyjny,
spis fotografii, fotografie dodatkowe.

Spis fotografii

1. Elewacja frontowa – widok od ul. Dietla.
2. Elewacja frontowa – widok od ul. Św. Agnieszki.
3. Elewacja podwórzowa.
4. Okap dachu w elewacji tylnej (nad gankami komunikacyjnymi).
5. Drzwi magazynowe i balustrada nad zejściem do piwnic.
6. Komora piwniczna.
7. Korytarz międzytraktowy w piwnicach.
8. Fragment muru z kamienia wapiennego w piwnicach.
9. Fragment więźby dachowej
10. Więźar więźby z widocznym znakiem montażowym (poziome III).)
11. Posadzka sieni.
12. Drzwi do mieszkania z korytarza międzytraktowego.

1. Miejscowość

KRAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

Fotografie dodatkowe.

